

Het ministerie van OCW en landelijke partners werken samen om te kijken naar een optimale inrichting van het bevoegdhedenstelsel.

Wat is de huidige stand van zaken rondom dit onderwerp? Waar wordt op dit moment aan gewerkt? Op verzoek van de voorloper onderwijsregio's en het onderwijsveld organiseerde de Realisatie-Eenheid een webinar over dit veelbesproken onderwerp. Hierbij nodigde zij het ministerie van OCW (namens de werkgroep bevoegdheden) uit om de aanwezigen te informeren over de laatste ontwikkelingen met betrekking tot bevoegdheden en het bevoegdhedenstelsel. Hieronder vindt u een overzicht van het schriftelijk antwoord op openstaande vragen. Heeft u de webinar gemist? Via [deze link](#) kijkt u hem terug.

	Vraag	Antwoord
1.	Komt er een bevoegdheid voor onderwijsbegeleiders voor leerroute 1 en/of 2-leerlingen in het vso? Leraren kiezen vaak niet voor deze doelgroep en onderwijsbegeleiders zijn, vaak vanwege hun social workachtergrond prima in staat deze leerlingen te begeleiden en onderwijs te verzorgen.	In het vso geldt een pabo of een tweedegraads lerarenopleiding als voorwaarde voor een bevoegdheid. Er vindt, gezamenlijk met de sectororganisaties, een verkenning plaats naar de knelpunten in de bevoegdheden en het lerarentekort in het vso. Een plan van aanpak, voorzien van een planning, wordt momenteel opgesteld en is rond de zomer van 2024 gereed. Hierbij wordt bekeken of deze specifieke groep onderwijsbegeleiders kan worden ingezet voor de doelgroep met het uitstroomprofiel dagbesteding.
2.	Moeten we voor een teamgerichte organisatie van het onderwijs een experiment aanvragen? Mogen we als onderwijsregio in het VO een team beta inrichten dat bestaat uit een volledig bevoegde eerste grader aangevuld met een startende docent en een zij-instromer voor het geven van alle beta vakken?	Uitgangspunt is dat een leraar bevoegd moet zijn voor het vak dat hij/zij geeft in de bovenbouw van de havo en vwo. Hier geldt geen teambevoegdheid. Een startende leraar kan altijd lesgeven in het vak waarvoor hij/zij een bevoegdheid heeft behaald. Een zij-instromer met een geschiktheidsverklaring kan voor maximaal twee jaar worden aangesteld als leraar en tegelijkertijd via zij-instroom in beroep een bevoegdheid behalen.
3.	Kunnen onderwijsregio's op dezelfde wijze als de G5 gebruik maken van de experimenteerruimte?	Voor alle onderwijsregio's geldt dat zij casussen kunnen indienen waarin zij aanlopen tegen barrières in het bevoegdhedenstelsel. En specifiek voor de G5 is er de beleidsregel andere dagen weekindeling G5. Deze beleidsregel wordt niet verbreed naar andere onderwijsregio's.

**Vragen 4 t/m 8 gaan over een toekomstige clusterbevoegdheid
De clusterbevoegdheid wordt toegelicht in het webinar.**

4.	<p>Gaat de clusterbevoegdheid, zoals vermeld in het webinar, ook in het vso gelden?</p>	<p>Er wordt naar gestreefd de clusterbevoegdheid ook te laten gelden voor de beroepsgerichte vakken in het vso voor het uitstroomprofiel vervolgonderwijs. Er wordt tevens bekeken wat een dergelijke bevoegdheid betekent voor de beroepsgerichte vakken in de leergebieden voorbereiding op arbeidsmarkt en dagbesteding.</p>
5.	<p>Er werd in het webinar bij het onderwerp clusterbevoegdheid genoemd: 'Hoe blijf je bevoegd'. Hoe worden reeds bevoegde docenten ingevoegd in dit nieuwe stelsel met vijf clusters?</p>	<p>In principe houd je natuurlijk je bevoegdheid; door middel van om- en bijscholing verbreed je je inzetbaarheid binnen het cluster.</p>
6.	<p>Worden huidige bevoegdheden omgezet naar de nieuwe clusterbevoegdheden? Bijvoorbeeld docent bevoegd voor electro naar de clusterbevoegdheid?</p>	<p>Ja, dat is het uitgangspunt, zie ook het eerder gegeven antwoord. Echter, dit moet nog wel verder concreet worden uitgewerkt in nieuwe regelgeving, waarschijnlijk in de vorm van een omzettingstabel.</p>
7.	<p>Kun je zij-instroom in de nieuwe clusters van het vmbo?</p>	<p>Doel is dat bij het nieuwe bevoegdhedenstelsel ook de route zij-instroom in beroep mogelijk is. Voor zij-instroom in beroep zijn er geen uitzonderingen voor bepaalde bevoegdheden. Met zij-instroom in beroep kun je een eerstegraads en tweedegraads bevoegdheid behalen. Of de nieuwe clusters in het vmbo hier van invloed op zijn en of voor zij-instroom in beroep specifieke uitzonderingen worden gemaakt en of bepaalde clusters van het vmbo uitgesloten worden voor zij-instroom in beroep, moet nog worden bezien. Dit wordt op zijn vroegst in het najaar van 2024 duidelijk. Ook wordt dan duidelijk of aanpassing van regelgeving omtrent zij-instroom in beroep moet worden aangepast.</p>
8.	<p>Wie bepaalt of je genoeg weet van voeding om les te geven over voeding binnen het cluster Groen als je een bevoegdheid groen hebt?</p>	<p>Dit wordt in de toekomst niet anders dan het nu gebeurt: voor een tweedegraads bevoegdheid voor het groen onderwijs geldt dat het vaststellen of een docent voldoet aan de vakinhoudelijk bekwaamheid, ligt bij de lerarenopleiding. En niet bij het schoolbestuur. Specifiek voor Groen ligt dit dus bij de lerarenopleiding Docent en kennismanager Groene sector van Aeres.</p>
9.	<p>Kan het personeel op een school ook invloed hebben op de bevoegdheid</p>	<p>Uitgangspunt is dat het bevoegd gezag invloed gaat krijgen op de inzetbaarheid</p>

	(bekwaamheid)van een persoon? Dat dit niet alleen bij een Hogeschool ligt.	in relatie tot de bekwaamheid van de leraar en niet op de bevoegdheden.
10.	Als je in vso cluster 3 wilt lesgeven, waarom heb je dan altijd een brede pabo-bevoegdheid nodig, kan dat niet gerichter?	Op dit moment is het zo dat je een pabo diploma moet hebben om les te mogen geven in het (v)so. Ook kunnen scholen een tweedegraads opgeleide leraar benoemen voor een specifiek vak, bijvoorbeeld het vak Nederlands. Dit is zo geregeld omdat de ervaring is dat leraren met een pabo diploma over voldoende pedagogisch en didactische vaardigheden beschikken voor het (v)so. Er wordt op dit moment een verkenning uitgevoerd naar de knelpunten in het bevoegdhedenstelsel voor het (v)so. Dit op basis van signalen dat de pabo niet altijd meer is toegerust op de huidige doelgroep in het (v)so, bijvoorbeeld voor leerlingen met ernstig meervoudig beperking of voor de beroepsgerichte vakken.
11.	Hoe kijken jullie aan tegen de motie voor het splitsen van de pabo?	Op 2 april 2024 heeft de Tweede Kamer de moties De Kort c.s. en Soepboer aangenomen over splitsing van de pabo. Hierop is een brief aan de Tweede Kamer verstuurd waarin een reactie wordt gegeven hierop. Dit is de brief: Kamerstuk 27923, nr. 459 Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl) .
12.	Onze onderwijsregio wil zoals eerder bekend gemaakt een aantal trajecten starten. 1. Een zij-instroom mogelijkheid voor vakinhoudelijk specialist voor VMBO basis-kader, praktijk onderwijs en Speciaal Onderwijs richting voor de vakken Nederlands en Wiskunde. Veel belangstellenden voor het lesgeven in deze vakken gaan nooit in de daarvoor beschikbare tijd van een zij-instroom traject de gehele tweedegraads kennisbasis halen voor de vakken Nederlands en Wiskunde. Het voorstel is om een zij-instroom traject te starten dat specifiek opleidt voor VMBO basis-kader, praktijk onderwijs en Speciaal Onderwijs richting voor de vakken Nederlands en Wiskunde.	De landelijke werkgroep bevoegd werkt aan een verkenning van een maatwerktraject voor vakmensen voor de klas. Hierbij wordt ook bekeken welke mogelijkheden er zijn met de route zij-instroom in beroep. In het najaar van 2024 wordt meer duidelijk welk traject hierbij wordt doorlopen. Echter, dit traject heeft betrekking op de beroepsgerichte vakken en niet op de algemeen vormende vakken. Voor de algemeen vormende vakken, zoals Nederlands en wiskunde, zijn geen afspraken gemaakt om de bevoegdheden te herzien.

	<p>Zowel de scholen als de betrokken lerarenopleidingen willen hier graag mee aan de slag.</p> <p>Kunt u aangeven welke stappen noodzakelijk zijn om hier mee aan de slag te gaan. We willen als Onderwijsregio starten in januari 2025.</p>	
13.	<p>2. De onderwijsregio wil starten met een PDG traject voor het VMBO.</p> <p>Kunt u aangeven welke stappen noodzakelijk zijn om hier mee aan de slag te gaan. We willen als Onderwijsregio starten in januari 2025.</p>	<p>Om maatwerktrajecten te realiseren voor het vmbo, voor de beroepsgerichte vakken, is een wijziging in de wet- en regelgeving nodig. Voordat dit is gerealiseerd, is het niet mogelijk om te starten met een pdg traject voor het vmbo. Op dit moment worden de scenario's hiervoor verkend door de Landelijke werkgroep bevoegd. In het najaar van 2024 wordt meer duidelijk welk traject hierbij wordt doorlopen.</p>
14.	<p>3. De onderwijsregio wil starten met afgestudeerden Omgangskunde in het VO te laten werken.</p> <p>Kunt u aangeven welke stappen noodzakelijk zijn om hier mee aan de slag te gaan. We willen als Onderwijsregio starten in januari 2025.</p> <p>We hebben een en ander ook reeds in de aanvraag als voorloper kenbaar gemaakt maar helaas daar tot op heden nooit meer een reactie op gekregen. We willen graag aan de slag om het lerarentekort gericht terug te dringen</p>	<p>De inzet van afgestudeerden Omgangskunde in delen van het vo, pro en (v)so is benoemd in de Motie Peters (Kamerstuk 36360-VIII-12). Aan de Tweede Kamer is bij de begrotingsbehandeling 2023 aangegeven dat op dit moment wordt gezien hoe er aan deze motie invulling gegeven kan worden. Er is hiervan op dit moment nog geen plan van aanpak en een planning bekend.</p>
15.	<p>In het PO zijn er veel onderwijsassistenten en leraarondersteuners die aangeven leraar te willen worden. Vaak hebben zij al veel expertise, vaardigheden etc opgebouwd.</p> <p>Scholing is een belangrijke voorwaarde om bevoegd te worden. Scholing vraagt veel van de werk-prive balans. Wordt er ook nagedacht over een gedegen EVC traject waardoor de scholing verkort kan worden. Dit is nu vaak een probleem voor veel medewerkers die willen doorstromen naar leraar.</p>	<p>Met de regeling Onderwijspersoneel opleiding tot leraar - primair onderwijs kan een bevoegd gezag of samenwerkingsverband een tegemoetkoming aanvragen voor een onderwijsassistent of leraarondersteuner die is gestart met een bekostigde opleiding tot leraar.</p> <p>Met de lerarenopleidingen zijn afspraken gemaakt in het bestuursakkoord flexibilisering lerarenopleidingen om de opleidingen toegankelijker en flexibeler te maken. Het gaat onder andere om de doorontwikkeling van EVC-assessments (Eerder Verworven Competenties). Lerarenopleidingen werken met een brede intake.</p>